

LIST ZA SLOVENCE V SEVEROZAPADU ZEDINJENIH DRZAV. GLASILO S. K. P. DRUZBE.

Letnik II.

CALUMET, MICHIGAN, 5, OCTOBRA 1917.

Štev 27.

Vojno zasedanje ameriškega konгрesa se bliža svojemu koncu.

Kongres utegne biti odgoden danes ali jutri. Vojna davčna predloga je postala postava v sredo, ko jo je podpisal predsednik Wilson.

VSE NALOGE, KI JIH JE IMEL REŠITI KONGRES, SO SKORO DOGO TOVLJENE.

Vojna davčna predloga je podpisana predsednikom Wilsonom zadnjem, vsledcesar je ta predloga postala postava.

Kongres zaključi svoje sedanje predvojno zasedanje, ki se je vrnilo dne 2. aprila letos, v sobotu, ali pa morda že danes.

To je se senat odločil glasovati glede administracijske predloga, ki se tiče zavarovanja vojnini mornarjev, v četrtek, in pa je z doslej še nepoznano način sprejel odredbe in določila za skritje primanjkljaja v pročunu, ne pomoglo največ k temu da bo Kongres zasedanje odgodeno do sluge zasedanja v mesecu dekabru.

Priprave za končne formalnosti so prevzela senator Martin in poslovnik Kitchin, ki sta večinska volja. Poslane Kitchin je včeraj uveljal v poslanski zbornici rezolucijo, v kateri priporoča oziroumo, naj bo kongres odgoden ob petih popoldne. Senator Martin pa je rekel v sredo, da želi biti sedanje izredno vojno zasedanje zaključeno že danes po popoldne.

Vojno zavarovanje in odredbe pokritja primanjkljaja v skladu sta še edini važni predlogi, takajoči na končno rešitev, ki se izvrši še na tem zasedanju.

Voditelji se so odločili odložiti drugo manj važne zadeve na poslansko zasedanje.

Vreden bo kongres zaključen, ker ob lihi poslale po en komisiji predsedniku, da ga povrata, če želi eksekutiva še kaj, da želi v sejanjem zasedanju.

Senat je odobril odredbe za pokritje primanjkljaja v treh minutah.

Katere barve je?

Los Angeles, Cal., Oct. 3.— Državni sodnik Oscar A. Trippet si sedaj beli glavo z vprašanjem, katere polti so prav za prav hindustanci. V Brentwood Park se nahaja neki Hindu z imenom Diwan Singh kateri je uložil prošnjo za državljanstvo. Ker so pravno v sedanjem času postavljena oznira zelo stroge in dovoljujejo državljanstvo le ljudem bele in črne polti, nastalo je vprašanje, da li je Diwan Singh katerih gore omenjenih dveh barv, ali pa spada k kitajskemu plemenu, katemu ni državljanstvo dovoljeno.

Omenjeno vprašanje je bilo stavljeno sodniku, ko je bilo okoli dve sto kandidatov v preiskavi, da je ta predloga največje vrste v zgodovini kažeckih vladi.

četrti tisoč dolarjev poslanih na Franeosko potom Amerike.

New York Oct. 3 — Merton E. Barnes predstavil dokaze da je

DRUGO VOJNO PO SOJILU MORA BITI POPOLEN USPEH.

Zakladni tajnik McAdoo je otvoril kampanjo v ohajski državi. Izjavljenje tega vojnega posojila bi bilo hujše od poraza na bojnem polju.

Iz Toledo, O., poročajo, da je v tamkajšnji Memorijalvorani v ponudil zvezni Memorijski tedeni. Izjavljenje edine izdaje vladnih bonov hujše za Ameriko kakor pa poraz na bojnišču, ter je pristavil, da se to ne sme zgoditi nikoli. Drugo posojilo mora biti po polen uspeh, je reklo.

Berlinski manifest.

"Pred nekolikimi dnevi", je dejal zakladni tajnik med drugim, "sem čital slediči manifest, ki ga je objavila nemška mestna zveza:

"Če govorim denar, potem naj predsednik Združenih držav izvede dne 18. oktobra, to je dan, ko bodo zaključena podpisovanja, da bo odhajajočih vojnih fondov ki jih je zbral nemški narod, popolnoma zglasil hrup neskončnih protestov, ki jih je izval njegov odgovorni papežev noto."

Ta manifest je bil izvajalen

"Stopimo temu izvajalu dne 27. oktobra, devet dni po zaključenju nemškega posojila, s podpisovanjem nasproti, ki naj bo dovedelo nemškemu militarizmu in despotizmu, da ne postavi Amerika samo svojih hrabrih vojakov,

svojega nepremagljivega vojnega brodovja in svojih industrij na bojnišču, nego tudi vse svoje finančne sile, in da je Amerika pripravljena vsa ta sredstva tudi izrabiti neglede na morebitne žrtve, da uveljavlja zopet ameriške pravice, ki jih je prevečkrat teptala nemška nesramnost."

"Postavimo se temu izvajalu porobu s tem, da pokažemo celemu svetu, da je ameriško ljudstvo z neomajno ljubezni do pravice in domovine kakor en mož za svojim velikim predsednikom in da nepreklicno podpira cilje se danje vojne."

Predolgo čakati se ne izplača.

Navadno človek premalo paži na svoj želodec. Dela očeli dan in se trudi za kruhom, naje se, kar nagloma ne da bi dobro prevezel jedila. In znaki neprebave zaprtja, težav in glavobola se mu zde malenkosti. On se navadno ne ozira da bi se zdravil, in iz teh malih znakov bolezni. Trinajstev Elixir Grenkega Vina, odvračuje te zle nasledke. Uredi in izsnazi drob, povspesi tek izboljša prebavo in utrdi celo života. Cena 1.00. Po vseh lekarnah Ljudej ki trpe z nevmatizmom Nevalgrijom naj vzemajo na svet in poskusijo Trinajstev Liniment. Ta lek je bil namreč skušan pri tosočih trpečih. Pomača tudi pri spahnjanju nategnenju oteklinah itd. Cena 25c in 50c po vseh lekarnah, po pošti 35 in 60c. Jos. Triner Manufakturini Kemist 1333—1343 S. Ashland ave. Chicago, Ill.

Naročite se na "Slov. Novice."

POTEK SVETOVNE VOJNE PO URADNIH POREČILJAH.

Na Francoskem je nemški letalec ubil tri bolniške strežnjake in več ranjenih mož. Nemški napadi so se izjavili. Francozi so napadli Štutgart. Lahi so v novi ofenzivi na Krasu.

Londonska poročila pravijo, da je bilo ob zadnjem nemškem zračnem napadu na London, ki se je vrnil zadnji pondeljek ponoči, deset oseb ubitih in 42 ljudi pa ranjenih. To je bil najmočnejši napad, kar so jih Nemci poizkusili na London in angleško obal. Nekaj strojev je priletelo tja nad Londonsko okrožjo. obrambne baterije so otvorile svoj ogenj, in ta vrnjena bitka je trajala nad poltretjo uro.

Nadalje poročajo iz Londona, da so angleške čete dosegle velike uspehe v Mezopotamiji nad tamkajšnimi turškimi četami. Angleška vojska da je zasedla Ramadijo ter zajela 4.000 vjetnikov.

Iz Petrograda prihajajo vesti, da so ruski oddelki pred Rigo napredovali v ponedeljek eno miljo daleč. V Turkestanu pa je izbruhla revolucija. Tamkajšnega generala Čerkesa so napadli ter porazili vstaši.

"Ko sem bit imenovan vodnjim ministrom avstrijske monarhije, sem se poslužil prve prilike, da sem kar naravnost povedal cilje za katerimi stremi avstrijska monarhija v tem svetovnem boju metežu. Povedal sem javno da nismo hoteli začeti nikogar, na drugi strani pa da mi ne moramo biti zatirani od nobenega stranča, in da smo bili še vsikdar priznani izpustiti se v mirovno pogajanja, brzko bi naši nasprotniki zavzeli stališče, da so privoljni sprejeti mir potom sporazumljena."

Pet nemških napadov ob cesti Ypres-Menin in na severovzhodnem koncu gozda Polygona se je dočelo izjavilo.

Truplo poročnika Vosta, slovitega nemškega letalca, so našli Angleži za svojimi bojniimi črtami. Ta letalec je bil ubit v boju z angleškim letalec. Pripisujejo mu, da je do 10. septembra sestrelil 42 nasprotnih zrakoplov.

Ob reki Aisni na Francoskem besni silen topniški ogenj. Zadnjih 24 ur sta bila odbita v območju Craonne dva ljeta nemška napada.

Francoški letalci so metali bombe na Frankfurt ob Meni, na Stuttgart, Koblenz in Treves v povratku za napade na francoška mesta v katerih je nemški letalec ubil tri bolniške postrežnice in več ranjenih vojakov. Francoški letalci so metali bombe na železniške postaje in vojaška poslopia.

Če je verjeti laškim poročilom, je general Cadorna iznova nastopal trajevo pot v Trst in Ljubljano. Laške čete so zopet jele napadati avstrijske postojanke okoli Bajnske, in po rimskih poročilih so lahi takoj ob prvem svojem napadu vjeli nad 1000 Avstrijev.

V Washington so došla iz Roma poročila, da prihaja vsled nove laške ofenzive veliko avstrijskih čet iz Galicije in Bukovine na laško fronto.

Na vzhodnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Bacili v ovratniku.

Harrisburg, Pa. — V uradu deželnega zdravniškega oddelka so te dni prejeli ovratnik s pripombo da ga preiščejo. Ženska ki ga je poslala omenja da ga je kupila od nekega nemškega krošnjarja in ker je brala o ljudje zastrupljenih obližih katere nemet razpečavajo po Združenih državah se ji je kupljeni ovratnik zdel sumljiv zato ga poslala v zdravniški urad v pregled. Ovratnik bil je točno vrnjen nazaj s pripombo da ga najkuha pol ure v vreli voli.

Avstrijski vnanji minister grof Černin se je izrekel za razořitev in mir.

Je povedal vojne cilje avstrijske monarhije ter rekel, da ni Avstrija nikoli stremila za nasilствom napram nukomur, a da pa tudi ne trpi nasilja od nobene strani.

V SVOJEM GOVORU SE JE ZAVZEMAL ZA MIR BREZ ANEKSIJ IN ZA SVOBODO NA MORJU.

Amsterdam, Holandska, 4 oktobra.— Iz Budapešte je dosegla semikaj vest, da je priredil ogrski ministri predsednik dr. Alexander Weckerle banket avstrijskemu vodnjemu ministru na čast. Ta se je odzval povabilu, naj bi povedal smer svoje politike glede miru ter reklo:

"Ko sem bit imenovan vodnjim ministrom avstrijske monarhije, sem se poslužil prve prilike, da sem kar naravnost povedal cilje za katerimi stremi avstrijska monarhija v tem svetovnem boju metežu. Povedal sem javno da nismo hoteli začeti nikogar, na drugi strani pa da mi ne moramo biti zatirani od nobenega stranča, in da smo bili še vsikdar priznani izpustiti se v mirovna pogajanja, brzko bi naši nasprotniki zavzeli stališče, da so privoljni sprejeti mir potom sporazumljena."

Lestvica za donodinski davek.

Washington, D. O. — Naslednja lestvica pakazuje vzakemu, ki je zainteresiran, koliko ima plačati dohodinskog davka.

Letni Davek za dohodek oženjenega samec

\$ 1,000	\$ —	\$ —
2,000	—	20
3,000	20	40
4,000	40	80
5,000	80	120
6,000	130	170
7,000	180	220
8,000	235	275
9,000	295	335
10,000	355	395
11,000	425	465
12,000	495	535
13,000	570	610
14,000	650	890
15,000	730	770
16,000	850	870
17,000	939	970
18,000	1,030	1,070
19,000	1,130	1,170
20,000	1,230	1,270
21,000	1,360	1,400
22,000	1,490	1,530
23,000	1,620	1,660
24,000	1,750	1,790
25,000	1,880	1,950
26,000	3,010	2,050
27,000	2,140	2,180
28,000	2,270	2,310
29,000	2,490	2,440
30,000	2,530	2,570
31,000	2,660	2,700
32,000	2,790	2,830
33,000	2,920	2,960
34,000	3,050	3,090
35,000	3,180	3,220
36,000	3,310	3,350
37,000	3,440	3,480
38,000	3,700	3,740
39,000	3,830	6,870
40,000	3,990	4,030
41,000	4,250	4,190
42,000	4,310	4,350
43,000	4,470	4,510
44,000	4,630	4,670
45,000	4,790	4,830
46,000	4,950	4,990
47,000	5,110	5,150
48,000	5,270	5,310
49,000	5,430	5,470
50,000	10,180	10,220
51,000	16,430	16,470
52,000	31,920	51,970
53,000	69,930	69,970
54,000	192,930</td	

"SLOVENSKE NOVICE"

List za Slovence v severozapadu Zjednjeneh Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

Za celo leto ..... \$ 2.00

Za pol leta ..... \$ 1.00

Za evropo in drugo inozemstvo:

Za celo leto ..... \$ 3.00 ali 15 K.

Za pol leta ..... \$ 1.50 ali 8 K.

Posemne izdati po 5 ct.

NAZNANILA (advertisemente) po dogovoru.

ROKOPISI se ne vračajo.

DOPISI brez podpisu se ne sprejmejo.

V enesku preselitve iz jednega v drugi kraj naj se nam blagovoli naznaniti staro bivališče in novo.

Dopis, denar in narocila se dodelijo pod naslovom:

Slovenian Publishing Co.,

211-7th Street.

Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by the "Slovenian" Publishing Co., 211-7th St., Calumet, Mich.

The only Slovene paper in the Northwestern part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan, Minnesota and other Western States.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post Office at Calumet, Mich. as second class matter.

Telefon 6J.

THE AIM OF THE FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS OF AMERICA.

To help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the United States of America; To revere its laws and inspire others to respect and obey them; To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty; In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS-PAPERS.

LOUIS N. HAMMERLING, President.

CALUMET IN OKOLICA.

V soboto popoldne je začel neki Rambler avtomobil v jarek blizu starega Rhode Island rušnika ob okrajni cesti. Kdor koli j še gonil avtomobil, ga ni mogel spraviti iz jarka in ga je kar lepo pustil na mestu ter odšel. Prišlo pa so porodni zlikovci in so pokradli iz avtomobila prav vse, kar so do segli, ostalo ni skoro nič druzge kot ogrodje in pa del strehe. Meni se da je lastnik kare na Baragi.

Neki Maxwell avtomobil in pa truck, last Ervast grocerije na Lanirium sta trčela skupaj soboto večer blizu Centennial. Oba voza sta bila precej puškovana, voznikom se pa ni zgodilo ničesar.

Kot posledico prestopa v College Inn saloonu na peti cesti se nahajajo v okraju, ječi širje Meksikanci. Neki Bob Gray je imel majhen prepir z omenjenimi ko neki Fortnito Romoro prav po meksikansko potegne nož in prepri Greenu trebuh. Gray je bil takoj odpeljan v bolnišnico, kjer je bilo od začetka malo upanja, da bo ostal pri življaju. Vendar se sedaj upa, da se bo posrečilo ohraniti ga pri življaju. V slučaju, da ranjeni ozdravi, bodo vsi širje Meksikanci prišli pred porotno pod obtožbo težke telesne poškodbe z namenom umorit.

Stanje Mr. Neil Dicksa, ki je zadnji teden ponesrečil v Tawarrack prodajalni, ko je z vspenja vred padel iz tretjega nadstropja v pritličju, je baje zelo opasno. Zavedel se že ni od četrtega. Poz-

van je bil specijalist Dr. C. G. Darling iz Michiganskega vseučilišča v Ann Arbor. Bolnik se nahaja v Laurium bolnišnici.

Sam dnevni dopust je dobil g. korporal Jos. Hlemč, član kompanije A inženirjev v Battle Creek. V četrtek jutro je prišel v petek večer je že moral odrijeti zopet nazaj na svoje mesto. Obiskal je, kolikor je v naglici mogel svoje tukajsne sorodnike in moštevile prijatelje ter se poslovil od njih za daljši čas, morda za vedno, kajti v pondeljek je njegova kompanija odšla v Waco, Texas, v ondotočno vežbališče in od tam bodo morali morda kmalu odrijeti na Francosko. Joe, spremljajo te naše najboljše želje in upanje, da se združi v čvrst vrns v našo sredol.

Kakor slišimo od strani mislijo mesni očetje iz Red Jacketa skleniti pogodbo z neko tvrdko za premog. Njih namen je namreč izdati peticijo na mestne stanovalce da bi se podvezali

naročiti premog pri mestnem uradu in ako bi bila naročila zadostna bi mesto da svojo roko na-

ročilo premog dirkino iz rudnikov ter bi tem potom prihnilo odjemalcem-dobjekom ki ga imajo pri tem lokalni trgovci. Kako se bode stvar začela ne moramo do sedaj

še poročati ker nam niso okolščine

še popolnoma na jasne.

Kakor pa hitro izvemo koliko je zanesljivega na tem, poročali budem našim bralcem.

Ko so slednje čase naši vodopivci začeli gonjo zoper salone mislili so da s tem, kakor so se izrazili bodo izpipane vse izkušnje naših mladih fantov. Pa glej ga zlomka.

Pred par dñih udrl je pomožni šerif Heikkela v pritličju Cub's

billiard parlor kjer se je prav marljivo zabavala troja mladenčev z amerikansko-zamorsko igro craps

ali kockanjem za denar. Igrali so

ravno za 30 dol. ko so nastopili

policiji. Podserif se je izjavil da

be izdelal obtožbo za aretacijo.

Zatrjuje se da je bilo tamkaj prisotnih štirinajst fantov ob času aretacije. Eden izmed teh je povedal policiji da je izgubil 10 dol.

pri igri, kakor poroča podserif.

Oblasti so imeli ta kraj že dolgo

časa na sumu, ker so se starši od

teh fantov večkrat pritoževali, če

da so njihovi sinovi denar izgubili tempr. Še naš stari znanec

Frank Turk je menda zašel med

to družbo in izgubil 82 dol.

Pač škoda groša!

Jean W. Swanson iz 444 Elm street, Yellow Jacket Jacket,

je bil v soboto večer ob pol sedmih povozen z neke C. & H. lokomotive na križišču Elm ceste.

Pokojni je bil star 46 let, rodom

Calumetan. Za C. & H. družbo je

delal 21 let v machineshopu. Po-

leg v dove zpušča še sedem otrok

na Calumetu, kjer misli nekaj časa ostati.

Ali veste, kolikor je naložene-

ga denarja v bankah v Houghton

okraju? Celih 25 milijonov dva

tisoč 442 dol. in 71 centov. Lepa

svota, kaj ne!

Naznanila društva in klubov.**Naznanilo.**

Odtornikom društva sv. Cirila in Metoda J. S. K. J. se tem potom naznanja da se zberejo

dne 6. Oct.

V navadni dvorani po prvi sv. maši. Na dnevnem redu je pregled tri mesečnih računov.

John Zunich, taj.

V torek 9. t. m. bude v "Crown" gledališču predstavljal Chas. Chaplin imigranta iz Evrope. V sliki predstavlja praktičnega "Grinhorна" ki pride iz stare domovine. Da bude v predstavi smeha nam gotovo ni treba omemljati.

Umrl jo v C. & H. bolnišnici 47 let stari Nels Ulseth po entenski bolezni za pljučnico. Za C. & H. družbo je delal 55 let kot kovač.

Nevarno bolan leži na sponem stanovanju na osni cesti rojak Geo. Bajuk.

Mrs. Elsie Chaput, prej Miss McCormick, ki je bila pred vremenem tedni poročena v naši cerkvi, se je v nedeljo vrnila z ženitovanskoga potovanja po Wisconsinu in Illinoisu. Začasno bo zopet prevzela službo organistinja v naši cerkvi. Med njeno odsotnostjo je nadomestovala pri orglah njena svakinja Mrs. J. Hartmann iz Laurium.

Ludwig Gašparovich, sin gospa Mary Gasparovich iz šeste ceste je prostovoljno vstopil v narodno armado in se sedaj vežba kot artillerist v vežbališču Grant, Rockford, Ill. Napreduje je že toliko, da upa kmalu dobiti kako "saržo". Njegov brat William se nahaja v mornarici, dočim bo John, ki se nahaja na domu, moral v kratkem odst z naborniki v vežbališču Ouster, Battle Creek.

Egisto Graseschi, ki se nahaja v okrajini ječi na Houghton pod obtožbo umora svojega prijatelja Angelo Marsalli, katerega je ustrelil pred par tedni, si je v soboto popoldne skušal vzeti življenje. Ko se je neki sojetnik bril, mu Egisto potegne britev iz rok in si hipoma prereže vrat. Odpeljali so, ga takoj v bolnišnico sv. Jožefa na Hacoeka, kjer mislijo zdravniki, da rana, akoravno globoka, ni smrtnonevarna.

G. Zvonko Novak, bivši urednik dnevnika Slovenski Narod v New Yorku, kateri list je po enajstletnem obstanku zadnji teden prenehal izhajati, se nahaja na Calumetu, kjer misli nekaj časa ostati.

Ali veste, kolikor je naložene-

ga denarja v bankah v Houghton

okraju? Celih 25 milijonov dva

tisoč 442 dol. in 71 centov. Lepa

svota, kaj ne!

CROWN

COMING TO
CROWN
CHARLIE
CHAPLIN

V torek
pop. in zvečer
prva predstava

6:45

CROWN

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE AND NEURALGIA

(Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo) dajo hitro olajšajo.

Clajško. Cena 25 centov za zavojček s 12 praški.

Domač liniment.

V vsaki hiši bi morali imeti steklenico dobrega linimenta vedno pri rokah za slučaj nesreč, poškodb, zvinjenj in odrge in pri takih prilikah ne vemo za boljega kot je

**SEVERA'S
GOTHARD OIL**

(Severovo Gothardsko olje). Isto umiri bolečine, bolesti, krče in je precej prično in dobro za zdravljenje ravno takih slučajev kot so: revmatizem, nevralgija, zvinjenja, odrge, ctekline, ctekle žleze, okorelost in bolečine v mišicah.

Cena 25 in 50 centov. V lekarnah vsepravsc.

DOBRO ZA ZVINJENJA.

Mr. Frank Veverka, Bloomfield, Mont. nam je pisal dne 18. februar 1917 sledete: Zvinil sem si koleno in ko sem si parkrat nadigral Severovim Gothardskim oljem, so prenehale vse bolečine in sedaj se zopet dobro počutim."

Kupite Severova zdravila v domači lekarni. Zahtevajte samo "Severova". Če jih ne morete dobiti, naredite jih naravnost od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA**RAVNO DOSPELI!**

Popolnoma moderni uzorci za jesenske in zimske obleke. Pridite in ogledite si jih. Točno no postrežbo in poštene cene Vam jamči.

J. J. WERSCHAY

Corner 5th. & Oak Street.

"European Coffee House"**-Evropska kavarna-**

Priporoča svojim gostom fino črno kavo, raznovrstne mehke pijsice in izvrsten lunch. Vabimo vse gospode in gospe rojakinje, da nas obiščojo.

Peter Majstor,
lastnik.
Calumet, osma cesta.

VICTOR HERMAN.**FOTOGRAF**

se priporoča Slovencem za izdelovanje vsakovrstnih fotografij. nil. slik, posameznikov ali skupin

Zenitovanjske skupine
naša posebnost.

Delo ukusno, cene primerne.

</

Malo življenje.

Spisal dr. Fr. Detela.

kosilu proti domu.

"Kaj hočeva?" je dejal Miha o-nostro Beričevega in izvlekel steklenico.

"Domov ne bova nosila," je dejal oče, ki se je ujel v mislih s si-nom. Hitro sta pršla brinovec in slivovka iz steklenic popotnikoma v noge, ki so se jele opletati in hooiti vsaka svota pot, in ko se je bilo stennilo, po hišah so zasvetile lučke in po nebū se razgrnila rimiska cesta, sta že oba Premec sladko spala pod Bog ve čigavim kozelcem, vsak na svojo stran o-rnjena kakor dva snopa, ki sta po-padala s slabo naloženega voza.

Zaman ju je čakala hrepeneč Primoževa mati, zaman je hodil mladi Primož že pozno v noč gledat po cesti, kdaj se prikažeta, zaman je koprnela Rozalka po kapljici veselje nade.

"Oh, umrl je Juri, umrl," je vzdihovala mati še celo dopoldne drugega dne: zakaj Premec se ni več mudilo čes, dobra novina ne pride nikoli prepozna. Mladi gos-podar mu je hitel popoldne na-proti in kmalu pripeljal očeta in brata.

"Je že v Ljubljani je klical Premec, v štirinajstih dneh bo doma."

"Oh, hvala Bogu!" je vzkliknila mati.

"Glejet jo!" se zasmeje Pre-mec. "Pravi, da je gluha; a kako dobro sliši, če ji povem kaj pravega? Zdaj le se ti bodo ustavile solze kakor Šimov malim med pas-jimi dnevi,"

Ko pa je Miha nesel novico na Strmo peč, ga je sredi hriba že srečala Rozalka, ki je takoj zopet odhitela, da izporoči doma prva, da Juri živi in se vrne; in ko je pri-koral Miha, je bil Ožbe že tudi na Strmi peči, obsula so fanta vprašanja, da bi do noči ne bil gotov z odgovarjanjem, zlasti ker se Mi-ha ni trudil. Kdor ga je vprašal, tega je pol neumno, pol zvito po-gledal, in ker je med tem že zas-tavil kdo drugi drugo vprašanje, je pogledal Miha pol zvito, pol neumno tega drugega in čakal no-vega vprašanja.

"Govor vendor, Miha!" je de-jala Pečarka nepotrežljiva. "Kak-šen pa si!"

"Žejen," je dejal Miha in jo po-gledal pol zvito, pol neumno."

No, polagoma so vendar izvlekli iz njega najvažnejše novice in izvedeli tudi, da so samo zaradi ve-selja ni mogel vrniti že prejšnjega dne. —

"S kakšnimi zdravili pa zdrave Jurija?" je vprašal resnobno stro-kovnjak Ožbe.

"Tega jaz nič ne vem," je dejal Miha. "Toliko vem, da z brinov-cem in slivovko ne."

"Meni se je tudi tako zdelo; a nisem hotel nič reči."

"Črez tisto cefranje se je pa zelo pritožil Juri."

"Po krivici Miha," je ugovar-jal Ožbe. "Cefranje je dobro; a se mora vselej pred porabo dobro prekuhati v čisti studenčni in pridržati vodi pet brinovih jagod, pet brinovih jagod."

Črez par tednov je pripeljal Pri-mož France svojega svaka Juri-ja domov. Kakor izgubljenega si-na, ki se je zopet našel, ga je spre-jel oče, mati ga je držala za eno roko in s solzimi očmi zrla v sol-zne oči, sestra pa mu je božala drugo ranjeno roko. Prihajali so vrtniki Jurijevi, ki so hoteli kaj izvedeti o vojni, in dekleta so ho-dile mimo hiše, da bi videle, kak-sen da je, če je ša tako brbek,

Juri pa ni kazal tistega veselja, kakršnegsta bi bila pričakovana oče in mati. Branila sta mu starča, naj se ne prijemlje za delo, ker je preslaboten. A Juri je rajsji dela nego pripovedoval in umikal se je glasnim družbam.

"Mati, meni verjemi, je dejal

kotanci in Miha sta odšla, da vesela Jurija živega, in žalost.

da mu nista smela postreči z

vremcem in slivovko. V veči sta

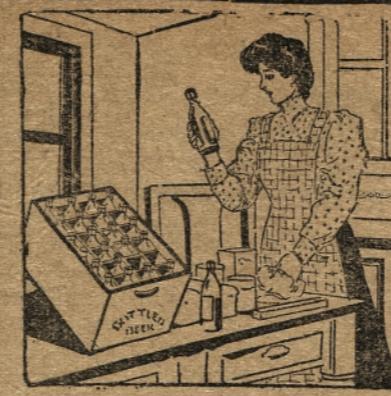
prevezela vsak svojo stekle-

mico in se odpavila po skromnem

PRIZNANO JE

da je naše pivo naj-zdraveje in najčisteje. Če ste trudni in izmučeni piše kozarc ali dva na-šega piva in počutili se boste prijetno in lahko.

Naročite si ga zaboju na dom takoj. Imejte ga vedno na roki!

Calumet Brew. Co.

Pine St. Tel. 274 - Chas. Shenk, manager.

Imamo v zalogi raznih drugih zvijalnikov, katere zato priporočamo ker vemo da Vas zadovoljijo.

5% ako kupite za gotovo.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

Previdne gospodinje

imajo doma vedno eno steklenico

Dr. Richterjeva

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo sredstvo za vtrjenje pri revmatičnih

bolečinah, prehladu, zavrsavljenju itd.

Jedino prav s varstveno znamko sidra.

35c. in 65c. v lekarjah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N.Y.

NAGRÖBNI SPOMENKI

iz marmorja in granita döbe se po zmernih cenah pri

E. P. Murphy

Calumet Granite & Marble Works

400 Oak St.

Tel. 678 W. Calumet, Mich

Ti pa meni nič," ga zavrne ona

"Vedno se režiš kakor raznjen sod."

"Zato grem pa tudi po orglice.

Saj veš, Juri, kako sem časi nare-dil, kadar niso marale dekleta za-me. Harmonike sem vzel v roke, in kar v procesiji so šle za me-noj."

Prav prijateljski so začeli ob-čevati Pečarjevi in Primožovi. Ob

nedeljah so se shajali v Dolini, in med tednom je prišel marsikrat mladi Primož z ženo na goro, in

daleč so se vedno spremijevali proti domu. Na Strmi peči se tudi niso nič čudili, ko je pripeljal Juri nekega dne pozno v jeseni, starega očeta praznično oblečenega s seboj. Pečarka je ta-kor pregnila, zadovoljno se smeh-lje, mizo z belim prtom, Rozalka pa je prinesla na mizo jedi in pi-jace in prisluškovala za vrat, ka-ko je Primož počasi in po ovinkih napeljeval govor na pravo pot.

O vremenu je govoril stari mož in kruha prigrizaval, letino je hvalil in mater pit kričal, zraven pa vladu vno vprašal, koliko je že stara. Potem je poredal, da tudi on ni več mlad in da bo treba krekojšib rok pri kmetiji. "Zdaj le bo," si je mislila Rozalka in vlekla na uho, kar pričope v vežo Mi-ha.

"Rozalka, ali poslušaš?" zavpije

in jo zadrži, ko hoče steči, dokler ne pride Juri in je ne odpelje v izbo.

(Dalje prihodnjic.)

PIJTE PARK IN ELITE PIVO

Denar

vložite na obresti

V

PRVO NARODNO BANKO V CALUMETU.

Prihranite vedno vsaj nekaj vašega zasluga ter ga naložite tam, kjer ga zamorete dobiti, kadar ga potrebujete. Vložiti zamo-rete vsako vsoto od ENEGA DOLARJA naprej.

Za hranilne vloge plačamo obresti

PO TRI OD STO.

Drago nam bo vedno biti vam na uslugo.

Prva narodna banka v Calumetu.

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju. Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako še niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton, Michigan.

William Fisher,MIROVNI SODNIK IN JAVNI NOTAR
priporoča Slovencem i Hrvatom za oskrbovanje pravnih poslov. Uraduje v Herman block na 5. cesti.**ROJAKI!**

Ali ste že kedaj poskusili

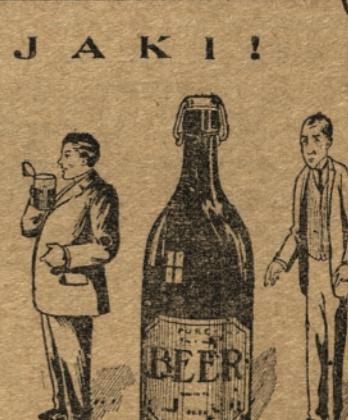
"PARK PIVO?"

Vprašajte iz-vedence in oni Vam bodo po-trdili, da je PARKOVO

"ELITE PIVO"

najbolje in najokusnejše.

Prepričajte se sami! Dajte nam naročilo!

Park Brewing Co.CALUMET, MICH. Poleg Godfrey skladišča.
TELEFON 221-F1.

MOŽ SIMONE.

Francoski spisal CHAMPOL
Preložil V. LEVSTIK.

Vsi tisti, ki so imeli pravico do njene ljubezni, njenega češčenja in njenega zaupanja, so jo torej obsojali; in dodim se je še borila s tesnečo zavestjo svoje strahopetnosti in zmote; je kočijaž, zvestjo zvest ukazom, ki jih je prejel ob odhodu drugič ustavl kon je.

Mesto da se vrne v Erlingtonu, je bil zapeljal v vas, od katere je zavisela cerkev očeta Arnolda, in obstal pred vrat, nad katerimi je čitala Simona nadpis: Post office.

Služabnik je spustil podnožnik in nepremično čakal, da izstopi; in izstopila je, mehanično, pod vplivom nepremagljivega nagona.

Stopila je v brzojavni urad, ki se je nahajal v ozadju majhne špecijske prodajalnice. Videč jo stopati proti okencu, se je vzravnal dolg možkar, ki je dotlej brskal po sodu slanikov, si obrusal roke, snel predpasnik in veličastno sedel za mrežo.

Simonini prsti so se tako treshl, da je trajalo celo minuto, predno je ptegnila iz žepa brzojavko fady Eleanor. Podala jo je uradniku, ki je prešel besede, rekoč:

"Five Shillings."

Z velikim trudom je Simona našla svojo denarnico, toda ni bila v stanu, da prešteje denar, kar je moral namesto nje storiti telegrafist, s preziranjem, naravnim pričakovanju, ki je uradnik in trgovec obenem. Obrnil ji je bil že hrbet, ona pa je še vedno stala tam, obavljajoč se, vsa iz sebe, hoteč odpri usta in ga poklicati ter zahavljati brzojavko nazaj: toda že so se razlegali kratki, suhi, suhi udarci, prihajajoči iz električnega stroja, ki je deloval.

Prepozno! Zdaj ni bilo mnogoče ničesar več izpremeniti.

Z istim avtomatičnim korakom, kakor je prišla, je Simona zapustila pisarno. Ne da bi vedela, kako se je znašla zopet v vozu, ki je držal sedaj v polnem diru proti Erlingtonu, in še čez več minut se je zavedla, kaj je ravnikar storila.

Takrat se je dvignil v nji poslednji boj, poslednji izbruh groze in studa, in navdala jo je blazna želja, da se vrne nazaj, da se ne pelje tja, kjer jo čakajo, da skoči s tega voza in zbeži v goščavo. Poizkušala je spustiti šipe, ki se nista vdali, in priklicati kočijaža, ki je ni slišal. Ali ni vsaj na cesti kje kakšnega človeka, ki bi moge primiti na njen klic in ji pomogoči.

Brž je obrisala rosne šipe z žepno ruko. Bila je na pusti cesti sredi ravnine. Vendar pa je bilo slišati držanje koles in videti majhen dvokoleslj, zaprezen s ponjem, ki je dirjal nasproti. V tem hipu, ko sta se kočiji srečali, je planila Simona naprej, gospod pa, ki je sedel v dvokoleslj, se je sklonil hoteč pogledati v notranjost kočije, in Simona, ki je bila ravnikar še pripravljena poklicati tuje na pomoč, je ostalo nema sprico Tomaža Erlingtona.

On pa je moral vendarje ugonti njen namen, kajti sunkoma je ustavil voz, naglo obrnil in se spustil za kočijo, ki je držala v polnem diru. Toda tekmovanje med njegovim ponjem in dirjavci lady Eleanor je bilo preveč neenako, in že čez par minut je ostal daleč za Simonom.

Ali je pustila tu prijatelja in zaščitnika. Simona si ni vedela edgovoriti. V prvem hipu ji ni bil povrači. Zdaj pa jih je delalo sovraščo, lady Eleanor skoro simpatičnega. Toda kaj to! Zdaj je vedela, pri čem da je. Niti ona niti živa duša na svetu zdaj ni mogla več pomagati, ko se

je bila zavezala z besedo in se i z-ročila usodi.

Niti najmanjše veselje je ni navdala nad srečo in resitivo svojev. Predrago jo je bilo kupila!

Vožnja je bila tako kratka na povratku, kakor je bila poprej dolga! Voz se je zapeljal skozi nastajajočo vrata Erlingtona. Simona je zagledala na stopnicah lady Eleanor. Ali je mar ves čas stala tam?

"Kaj je z mojo brzojavko?" je vprašala.

"Odšla je...." je dejala Simona s polzadušenim glasom.

Niti beseda se ni več izpregovorilo med obema ženskama ko sta se vračali v hišo. Lady Eleanor je spremila Simono v njen sobo: šele tam jo je objela rekoč.

"Hej moja!"

VII.

Simona ji ni vruila objema. Bila je kakor okamenela, vsa bleba in ledena duša in telo sta ji bili otrpnila obenem.

"Revica uboga!" je izpregovorila lady Eleanor. "Ta dan je biki. Trudni ste in niti zajutro vali še niste."

Simona se je kar zgrudila v naslonjač, ki so ji ga pomaknili pred majhno mizo z jedil.

Nič več ni imela moči govoriti, misliti in se upirati; vdana se je tej postrežbi, ki je skoro spominjala na tisto, s katero obrisajoči svoje žrtve med dvema mučitvama.

Ker je ni mogla oživeti, ji je lady Eleanor sugerirala;

"Najbojše, kar morete storiti, je to, da ležete in zaspite."

Misel na to, da se zateče k spanju in se umakne daleč od vsega in vseb, je ugajala Simoni: pustila se je peljati k postelji in se kar oblečena vrgla nanjo. Ko je položila glavo na blazino, se je domislila in zamrimala:

"Treba je obvestiti starše...."

"Po naših šegah je to moja stvar," je odgovorila lady Eleanor.

Simona ni rekla ničesar več: z globokim vzdihom olajšanja se je obrnila k zidu, zaprla oči in se v istem trenotku pogrenula v spanju, podobno Čmedievici.

Zdaj je nastopila popolna osmoglost, ko ni živila nobena misel več, oslabelost domišljije, um in spomina, oslabelost celega izmučenega organizma; in ko je bilo čež tri ali štiri ure tega spanja konec, se je Simona komaj spominjala, čemu da je prišla, čemu da je tukaj, čemu da leži pred nočjo v postelji, in odkod da prihaja ta žalost in ta strašna tesnoba, ki jo duši.

Iz kota sobe se ji je približala lady Eleanor. Takrat se je zbrudil Simoni spomin-preplašeno je začala in se umeknila v postelj nazaj. Brez presenečenja ji je pomolnila teta pred oči brzojavko gospoda d'Avron, ki je bila že despela v odgovor na njeno.

Bila je polna navdušenih zahval, himna radosti, visoka pesem blagoslova.

"Vidite," je dejala, "vaši starši so srečni. Zdaj je čas, da mislite na mojega sina!"

In, ko je Simona še vedno molčala, je dodala s trdim glasom:

"Vstanite. Richard nas čaka že dolge ure, in morave k njemu."

"Ne! Ne!" je odločno vskliknila Simona "Nočem!"

"Ali boste zatajili dano besedo, ko sem jaz držala svojo?"

Simona je še imela tisto junaska poštenost, tisto absolutno pravijočnost, ki jo je žalibog le tako redko najti, razen pri zelo mladih ljudeh neveščih življenja, njegovih nasilnih poravnav in njegovih trenotkov slabosti, opravičljivih, ker so takoj naravnii. Nikdar je ni bila obšla misel, da se odtegne dani oblubljib; zahtevala ni drugega, nego odlog, tako dolg, kakor le mogoče. Zaprosila je:

"Pozvezel Drugikrat! Ne se danes!"

"Pač, danes. V vašem lastnem interesu je, da rajši stvar konča moč nego da bi brez zmisla odlašali. Kaj ina človek od tega, ako odlaže to kar mora iz dolžnosti storiti? Pojdive, draga moja!"

Pol spregovarjanjem, pol siloma je lady Eleanor pripravila Simona, da je vstala.

"Vaša obleka je zmečkana," je opomnila. "Treba je, da oblečete drugo. Tisto, ki ste jo imeli prvi večer po vašem prihodu. Ljubo mu bo, ako vam zopet vidim v nji. Pomagala vam bom!"

Obleko je imela že pripravljeno: začela je slačiti Simono, ki se ni branila, vsa zagrobljena v svoje misli, niti si mislila na to, da bi se začudila popolni izpremembi tetinega vedenja, ali naposled zapazila znagoslavno lakomnost, s katero jo je lady Lillian ogledovala, hodiča okrog nje, dotikalala se njenih svilnatih polti in tehtala njene bogate lase. Enkrat je starka poklenila pred Simonom, da ji odpne čevljčke; vzela je deklincine noge v svoje roke, pobožala jih in jih pogrela s toliko radostjo, s kolikoršno se je pač nekoč dotikalala nožic svojih lastnih otrok, in Simona se je v tem trenotku nejasno zavedla, da je ta ponosna ženska njenega zaščitnika, prijateljica in sužnja v isti meri, kakor njen rabelj, in da ji daruje svoje vdanost svojo skrb, svojo ljubezen in vse, razen prostosti!

Toda ta čustva nikakor niso geneila Simona; dražila so jo in utrujala. Hotela jih je zaničevati, jih od sebe pehniti in jih izkoristiti v svoje naščevanje.

"Pustite me," je dejala. "Boli me?"

"Da. Zdaj vam je hudo, dete moje, in zelo se srdite name. A kesneje mi boste hvaležni."

"Onesrečili ste me za vse čase! je obupno vyzkliknila Simona.

In hoteč pehniti svojo nesrečo nazaj na tisto, ki ji je bila vzrok, je dodala z nekakim briškim zadodčenjem:

"Tudi vaš sin bo nesrečen. Pač smete zahtevati, da postane njenega žena, toda kako hočete, da naj ga ljubim?"

Lady Eleanor je bila to vprašanje že davno premislila in v dunu zavrnila.

"Kedar boste poznali, ga boste nehote vzljubili," je zatrdirila, polna ponosne materinske oščnosti. "In vi tudi preveč ljubite svojce, da ne ti vzljubili še svojega moža. Napisali pa imate v sebi čast: ko boste enkrat njegova žena, vas bo priklenila nanj dolžnost, kesneje pa navada, in Richard v svoji slepi ljubezni niti ne bo zapazil, da česa manjka."

Tapo je bila preračunala in urenila vse, česar je bilo treba k sreči enega, na stroške druge. Razodela je to in naivno izdelala brez danjo globino svojega egoizma; in da se opraviči pred Simonom ter nemara tudi pred lastno vestjo, je dodala:

"Mati ima pravico, da zapostaže sinovim interesom vse drugo na svetu. Dati Richardu vas, je bilo edino sredstvo, da zagotovim njegovo prihodnost, in manjkalo mi je časa, da bi čakala, kdaj se odločite prosovoljno. Bolna sem Simona, zejo bolna. Vsak trenotek moram biti pripravljen na smrt a tega nočem, da bi ostal moj sin sam na svetu. Samo ena je ženska, ki more nadomeščati mater. Sedaj umirjen rada."

Lastna smrt jo je puščala prav tako ravnodušno, kakor Simonino nesrečo. Sebe samo je žrtvovala si nu prvo, in ta popolna žrtev lastne osebe je nekoliko blažila in omiljavala kruto brezobzirnost njene malikovavstva.

Dovršila je bila Simonino toaleta, in jo je vlekla s seboj. Na pragu svoje sobe je deklica poiskala poslednji ugovor;

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of "Slovenske Novice" published Weekly at Calumet, Michigan for Oct. 1st 1917.

State of Michigan

County of Houghton

Before me, a Notary Public in and for the county aforesaid, personally appeared L. F. Klopčič, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of the Slovenske Novice (Slovenian News) and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above action, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 453, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

Publisher: The Slovenian News Publishing Co. Calumet.

Editor: L. F. Klopčič

Managing Editor: L. F. Klopčič

Business Manager: Joseph Plautz Jr.

2. That the owners are:

L. F. Klopčič Calumet, Mich.

Joseph Plautz Jr. " "

3. That the known bondholders mortgagees, and other security holders owning 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None

L. F. Klopčič, Editor.

Sworn to and subscribed before me the twenty-fifth day of September 1917.

John A. Klobuchar, Notary Public.

(My commission expires Jan. 10-1920)

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

Mi ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Dokazuje to enostavno, da je ona trgovina, ki prodaja

Sincerity Clothes

zanesljiva,

Obleke od \$13.50 do \$32.50

Vrhne suknce od \$13.50 do \$32.50

VERTIN BROS. & CO.

Razširjanje naše trgovine

SLOVENIAN LIQUOR CO., JOLIET, ILLINOIS.

JOLI

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St.... Calumet, Mich.
Podpreds.: John Gazvoda, 509 Elm St.... Laurium, Mich.
Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St.... Calumet, Mich.
II. taj.: Jos. W. Schneller 2645 Union St.... Calumet, Mich.
Blagajnik: Jos. Scheringer, 808 Oak St.... Calumet, Mich.
Duhovni vodja: Rev. L. Klopcič, 218 Oak St.... Calumet, Mich.

NADZORNIKI:

Mihail Klobuchar, 115 7th St.... Calumet, Mich.
John D. Puhek, 2140 Log St.... " "
Jos. R. Sedlar, 577 Cedar St.... "

POROTNI ODBOP.

John Sustarsich, 420 Osceola St.... Laurium, Mich.
Jacob Werten, 221 Allonez St.... Florida Loc. " "
Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSE denarne posiljatve pa na blagajnika družbe.
VSAKA katoliška družina naj skrbí, da so njeni ndje, člani Katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.

Družino glasilo so "Slov Novice."

Math F. Kobe, glavni tajnik S. K. P. D.

Dopis.

Monmouth, Iowa, 28. sept. 1917

Cenjeni g. urednik:

Stejeni si v dolžnost, da se malo oglasim v prizabljenem mi listu Slovenske Novice.

Po 19 letnem bivanju na Calumet sem se preselil s svojo družino v dolenji Michigan z namenom, da se naselim na farmo in se takoreč udomovinim. Ker pa so se okolišne preobraille, sem se po dvomesečnem bivanju v Hart. Mich. zopet preselil, to pot v Monmouth, Iowa.

V tem kraju je osem sloverskih družin, večinoma so že stari naseljeni. Kolikor sem se prepričal, so vse v dobrem položaju, se lepo med seboj, razumejo in kakor vidim so vse dobiti katoličani.

Ukvajajo se večinoma z živijo nerejo: kakor pravijo jim nosi lep dobiček z majhnim trudom.

Zdaj ne bom več pisal; ko se malo bolj razgledam tod okoli, se bom se kaj oglašil, če Vam ne bom v nadleglo.

K sklepu mojega dopisa pozdravljam vse prijatelje in znance na Calumet in Laurium.

Joseph T. Agnich.

(Op. uredništva: Hvala za dopis. Zelo nas bo veselilo, ako se še večkrat oglašite).

Rimski kapitalizem--srednjevješki feodalizem.

Spisal A. P.

Vsota starejšin vsih zadrug je tvorila plemstvo dotične pokrajine. Izmed teh veljakov je bil izvoljen knez, ki je bil v času vojnega pohoda vojskovodja. Med plemstvom in navadnimi prostimi ljudmi ni bilo izpočetka niti razločka. Vse rodbine ene zadruge so bile enake, prvotna rodbina je imela pa prvenstvo nad enakimi. Ker je rodbina, ki je imela prvenstvo, prejemala tudi povsod večji delež ter zadobila večje pravice, je zato tudi najbolj obogatela.

Preden so se barbari pomešali z Rimljani, je prebivalstvo tvorilo štiri stanove: poleg malega števila plemičev so zavzemali ostale del svobodnega prebivalstva prostaki, poleg sužnjev so živelji oproščeni sužnji, ki so pa bili v svojih osebnih pravicah precej omejeni.

Ravno tako kakor pri Langobar- dih in Godin je tudi pri poznejših germanih in slovanskih narodih izpodrinila rimska veleposestniška oblika barbarsko zadrnjno vas, ko

pod podelil zemljo v avazu, mu je ta šele pri segel zvestobo. Fevdno razmerje ni bilo le med kraljem in velikasi temveč tudi med velikaši in nižjimi plemiči.

Izpočetka malo števile kraljevih zaveznikov ali fevdov, kakor so se imenovali, se je že pod Merovingi zelo povečalo. Gregor Turški pri poveduje, da so se tudi sužnji povspeli tako visoko, da so postali kraljevi uradniki ter prejeli, kako dvorno službo. Čim bolj pa je rastlo število in mož fevdov, tem bolj je padala kraljeva oblast.

Fevd se je naslonil na upravitelja kraljevih posestev majordoma, ki je imel vso oblast v svojih rokah. Majordom Pipin slednji odstavi vsled notranjih preprirov oslabljene Merovinge in sam zasede prestol.

Te politične razmere so važne ker so začetek in priprava političnemu feodalizmu, ki ima svoje pravo podlago šele v naredbah Karola Velikega. Pod njim je še dobil politični in gospodarski feodalizem trajno podlago. Da bi zavaroval Karol meje svoje države in dobil lahko v pravem času vojakov, je razdelil vso državo v okraje in ustanovil na mejah mejne grofije. Vsakemu okraju je naloževal grof, ki je bil izvoljen izmed najmogočnejših veleposestnikov dotičnega okraja. Ker so bili grofje za časa slabega vladarstva naslednikov Karlovi brez nadzorstva, jim je bilo mogoče izrabljati kraljeva posestva, ki so jih prejeli v fevd, ter z njimi imenoži svoja privatna posestva. Polagoma se je ena rodbina tako utrdila na grofovskem mestu, da je isto postal dedno v rodbini.

Velepolestniki v okraju so postali grofovi vazali ter popolnoma samostojni na svojem ozemlju. Mali in srednji knezi pa kjer samostojna nista imela več obstaja. Če kmet ni hotel postati hote ali nekot podložnik cesednjega veleposestnika, so ga pa z grofovovo oblastjo popolnoma unižili. Prestopke so kaznovali z visokimi kaznimi, ki jih je grof kot najvišja politična in vojaska oblast naložil samostojnim. Kazni so bile tem više, čim nižji je bil kdo. Ker kmet ni mogel plačati, je izgubil prostost ter postal podložnik tega ali onega velepolestnika.

Poleg grofovih vazalov so bili tudi taki, ki so prejeli svoj fevd nepo-redno od kralja. Bili so to reju suvereni kakor grof.

Karl je poznal družabne razmere ter skrbel, kolikor mu je bilo mogoče za socialno blagostanje. Slabo je pa bilo pod njegovimi nasledniki. Oblast je bila v rokah grofov in plemičev, ki so na svojem ozemlju gospodarovali po svoji volji. Zato so pa razmere nižjih slojev v času od VIII. do XII. stoletja v socialnem oziru bolj žalostne, izvezemši cerkevnih in samostanskih posestev.

Ponovimo nakratko sliko socialnega stanja v dobi od VI. do XII. stoletja.

Politično fevdalno razmerje je vezalo kneze z ljudstvom, dejelo s prebivalstvom, človeka z zemljoi. Najvišji fevdni gospod je Bog, najvišji vazal je cesar ali kralj. Za cesarjem se vrste zaporedoma državni vazali, grofi, vojvode, ki so neposredni kraljevi vazali. Tem pa sledijo plemstvo, vitežtv in prostovoljno vojaštvo. Vesta trden prodiren organizem sloni na medsebojni pomoči in zvestobi. Italno to razmerje bi bilo pa lahko usodepolno, ker je zelo gojilo častilnost in željo po absolutnem vladarstvu kralja. Da ni bilo poleg svetne oblasti še neke višje, duhovne, bi se potom vsestranske politične o d v i s n o s t i odene osebe razvili popoln absolutizem.

(Dalje prihodnji.)

DRUŠTVENI OGLASI.

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA.

št. 2. S. K. P. Družba.

Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo na Laurium.

Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Gosp. Joh. Sustarsicha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1917

Jakob Veitlin, predsednik.
John Lasker, podpredsednik.
Jos. R. Sedlar, tajnik.
John Šuštaric, blagajnik

ODBORNICKI ZA 2 LETI:

John Grisich, Joseph Vogrin, Paul H. Majorle, Anton Kukman.

ODBORNICKI ZA ENO LETO:

Martin Straus, Matt Stubler, Jakob Zimmerman, Math Sustarich,
Maršal: Matija Stubler.

Poslanec: Jos. R. Sedlar.

Bolniški obiskovalci so:

Za Red Jacket, Blue Jacket, Yellow Jacket, Newtown in Albion Math F. Kobe; Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5. John P. Lamut; Za North Tamarack, Tamarack Jr., in Centennial: Mike Filip; Za Laurium: John Gazvoda; Za Raymbaultown: Frank Vesel; Za Osceola: John Pečauer; Za Swedetown: Math Likovich; Za Red Jacket Shaft: Louis Srebrnjak.

Društvo ima svojo redno mesečno seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani slovenske cerkve sv. Jožefa vselej točno ob 2. uri popoldne.

Rojaki, ki se niste pri tem društvu, pristopite, ker boste to le v vašo korist. Kdo hoče pristopiti, naj se oglaši par dni pred sejo pri blagajniku. On mu preskrbi zdravniško sprizgalvo in vse potrebno.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši v dvoran slovenske cerkve sv. Jožeta.

Uradniki za leto 1917.

Predsednik, Mihail Majorle. Podpredsednik, Peter Zunich. Tajnik in zastopnik, Paul K. Madronich. Zapisnikar, John R. Sterbenc ml. Blagajnik, Marko Stern.

ODBORNICKI ZA DVE LETI:

John Ilenich, John Gosenca, Martin Straus, Mike Sunich st., Peter Zunich, John R. Sterbenc ml., Paul D. Spehar, George Kotze.

ODBORNICKI ZA 1. LETO:

John R. Sterbenc ml., Paul D. Spehar, George Kotze.

ODBORNICKI ZA 2. LETO:

John Musič, Frank Plautz in Mihail Žunić.

Poslanec, Math F. Kobe. Maršal, Marko Kotze. Vratar, Math Anečič.

Bolniški obiskovalci.

Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue Jacket in Newtown: Paul D. Spehar (210 – 5th St. v prodajalni). Za Laurium: Mike Perušič. Za Raymbaultown: John Mušič. Za Osceola: Mihail Sitar. Za Tamarack, Tamarack St. 5 in North Tamarack: Math O. Majorle. Za Swedetown: Math Likovich.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Naše geslo.

Je bilo in ostane da; dobro meso poštena vaga uljudna postrežba je temelj mesarske trgovine.

Pridite in prepričajte se v

Peninsula Meat Market

VOGAL 6. IN ELAI CESTE.

USTANOVILJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00

Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00

Obveznosti delničarjev 150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti.

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Imata ZADOSTNO GLAVNICO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga dostava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik.
Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik in upravitelj, Stephan Paull, blagajnik, J. E. Shepard, blagajnik.

Glavnica \$150,000.00

Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00

Obveznosti delničarjev 150,000.00

Obiščite nas vedno na starem mestu.

A. Fahlen & Co.

312 - peta cesta. Calumet, Mich.

Rojaki, pristopajte v

S. K. P. Družbo.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

MINNESOTA.

Eveleth.

— Gosp. J. J. Murnik, eden najbolj znanih in vplivnih tukajšnjih trgovcev nas bo zapustil. Svojo trgovino je že razprodal in se daj misli nasliti v Coleraine, kjer ima tuž podobno obrt. Mr. Murnik je prišel na Eveleth pred 22 leti iz Tower; najprej je služil kot klerk v neki prodajalni, kmalu pa je začel na svoje in je bil povsem uspešen. Skozi osem let je bil član mestnega šolskega odbora.

— Obeta se nam v bližini novo mestece. Prebivalci takozvanega Leonidas "lokešna" bodo 8. oktobra glasovali za to ali naj se mesto inkorpora ali ne. Pričakuje se, da bo večina glasovala za predlog. Mesto se bo zvalo Leonidas po enem prvih tukajšnjih naseljencev Leonidas Merritt.

— Neki Steve Banac se bo moral zagovarjati pred voliko poroto radi tativne. Svojemu stricu Jos. Banacu, pri katerem je stanoval, je iznakanil \$356.000. Z denarjem izginil je tudi ljubezni stričnik. Policista ga je pred kratkim izselila na Aurori.

Chisholm.

— Pri mesečni seji šolskega odbora, da se določi učiteljem in učiteljicam na tukajšnjih šolah kot najnajnja mesečna plača \$80.00, vratarjem pa \$100.00.

— Mestni šolski svet je odredil da se odpove zavorovanje proti egijsku vsem nemškim družbam in da se zavarovalnina izroči ameriškim družbam.

— Tukajšnji Italijani so se združili in sklenili si postaviti svojo lastno cerkev, katero bodo v kratkem začeli zidati. Cerkev bo 80 nog dolga in 40 nog široka, zidana bo iz kamna in opeke v starem italijanskem romanskem slogu. Začasno oskrbuje dušno pastirstvo Rev. Jarilli iz Dulutha in Rev. Amečnareco iz Hibbing. Cerkve in odbornika sta Antonio Sartori in Ernest Erspamea.

Virginia.

— Mala porota je po kratkem posvetovanju prisodila \$750.00 odškodnine S. E. McInisu, ki je bil kandidat za mestnega rektorja na Gilbertu. To sveto mora plačati bivša tiskovna družba Narodni Vestnik v Duluthu. Za čase volilne agitacije je namreč Narodni Vestnik trdil, da McLunis ni ameriški državljan in da torej sploh ni opravičen do službe. Pred porotniki je pa dokazal svoje državljanstvo. McLunis je tožil za \$3.500, prisojeno mu je bilo pa \$750.00.

— Šumski delavec, Andrej Onzki, 40 let star Poljak je padel v Duluth hotelu po stopnicah in si tako pretresel možgane, da je kmanu nato umrl.

— Finci obo doznavovali 14. oktobra zmago okrajne opije in sicer v finski Interšanski cerkvi. Več govornikov, ki bodo proslavljali "sušo" je še priglašenih. V angleškem jeziku bo govoril O. J. Larson, advokat iz Dulutha.

Hibbing.

— Malo predmetje Alice, južno od našega mesta, kako hitro raste in pretrpi v kratkem izpodrini. Hibbing. Neka ženska iz Hibbinga je v petek kupila dve loti, drugi dan jih je prodala za \$2100.00. Nekemu meščanu, ki lastuje en "forty" na Alice, je neko ponujal \$40.000 za dvetretjinsko lastniško pravico fortijo, pa ponudba je bila zavrnjena. Pred par

leti se je tam en aker lahko kupil za \$4.00.

— Tlomas Boesch, ki je bil kaznovan z globo \$25.00 in stroški, ker je kot nedržavljan šel na lov. Sedaj pa iščejo še njegovega brata, ker je nepostavno lovil srne.

— Mestni očetje so zadnji teden odobrili načrte za novo plinovo tovarno. Tovarno bodo skoraj gotovo zidali na državni zemlji južno od Brooklyna, kdo so bo mesto moglo zediniti z državo za ceno posestva. Plin se bo rabil za svetljavo in kurjavo.

Two Harbors.

— Mislec da je srna, je Martin Chistopherson ustrelil nalovu svojega najboljša prijatalja Johna Olan.

Biwabik.

— Nick Pitt, lineman za Mesaba Telephone družbo je bil v sredo večer na mestu ubit od električnega toka, ko je prisla telefonska žica v dotiku z žico Great Northern Power družbe blizu Biwabik rudnika. Pitt je bil še le eno leto oženjen in je živel na Gilbertu, kamor je bilo truplo prepeljana.

ILLINOIS.

Joliet.

— Prvi je padel iz našega okraja Will na Francoskem neki Raymond E. Ray iz Wilmingtona, 20 let star, ki je prideljen neki ameriški bolnišnici v Franciji. Usmrten je bil vsled napada po nemških zrakoplovih z bombami na fotično bolnišnico.

— Mleko se silno podražuje. V prodaji na drobno bo stal quart mleka v Joliju po 1. oktobru baje od 12 do 15c. To je že naravnost odernško. Uboge gospodinje! In trpeli bodo najbolj otroci in bolniki, ki so navezani na mlečno hrano, zlastijeti. Ali res ni nobene pomoči proti nezasluženemu navajanju cen za najpotrebnejša živila??

— Poviša v plačah za jeklarje. Zopetna poviša v plačah za zaposlene Illinois Steel-kompanije v Joliju je obsežena v nazauanilu sodnika E. H. Garyja, predsednika izvršilnega odbora, katero naznilo je bil priobčeno vzdajni št. A. S. na prvi strani. Zaposleni vseh podružnic United States Steel-korporacije so všteti v povisbo. Veljavno zadobi poviša dne 1. oktobra. Plače se povišajo za 10 odstotkov. Dne 1. majnika t. l. so bile plače zaposlenev, ki so zaslužili manj nego \$2,500 na leto povišane za 16 odstotkov, in znana še ni, ali bo sedanja povišba za delavce, ki zaslužijo manj nego to vsoto, ali za vse zaposlene ne glede na sedanjo plačo. Povišbe bodo deležni zaposleni ne le Illinois Steel-kompanije, marveč tudi žičarne (wire mill) in E. J. & E., katere vse so podružnice United States Steel-korporacije. V joljških tovarnah U.S.S.C. je približno 9.000 zaposlenev in mesečne plače znašajo sedaj skupaj nad \$55.000. Ta znesek se poveča za \$5.000 v plačah zaposlenev v joljških tovarnah. — Med letom 1916 je Illinois Steel Company trikrat povišala plače zaposlenev v tukajšnjih tovarnah, kar je bilo lanšte leto najuspešnejše v njeni zgodovini. Povišba dne 1. oktobra bode druga med sedanjim letom. Vsled pomanjkanja premoga in zastajanja v železnikem prometu, tako da je bilo težavno dobiti na razpolaganje dovolj železniških vozov, obratujejo joljške tovarne sedaj samo pet dni v tednu. Pričakovati je, da se raznere izboljšajo, brž ko se zmanjša prevoz

Naši zastopniki v Minnesoti.

Za VIRGINIA in okolico: G. FRANK HRVATIČ, 412, Center Ave., Virginia.

Za CHISHOLM in okolico: G. JAKOB PETRIČ, P. O. B. 646, Chisholm.

Za GILBERT in okolico: G. JAKOB MUHVIČ, P. O. B. 383, Gilbert.

Za EVELETH in okolico: G. JOHN AHČAN, 305 Fayal Road, Eveleth.

Za MCKINLEY in okolico: G. JOHN PERKO, Coal, Box 34, Me Kinley.

Za BIWABIK in okolico: G. JAKOB DELAK, Biwabik.

Za ELY in okolico: G. JOS. J PESHEL, Ely.

Ti cenjeni gg. so pooblaščeni pobirati naročnino in oglase za list "Slovenske Novice" ter jih vsem rojakom v omenjenih krajih ploto priporočamo.

Upravnštvo Slov. Novic.

vejaških potrebsčin, kajti železnice so morale v zadnjem času in še morajo prevažati ogromne imenine lesa in vojaških zalog za raznino taborišča in vežbalnišča.

Glad v Avstro ogrski

Kako težko se prehranjuje prebivalstvo v habsburški monarhiji, je danes že znano celemu svetu. Kljub temu pa so zelo znašilne izjave posameznih beguncov, kateri se je posrečilo, prebežati k Rusom in ki slikajo materialne raznere v najnajnji barvah. Mestno prebivalstvo, zlasti nizjši sloji, je stradalo že prej, ali sedaj je začela stradati tudi armada, tako da so celo mnogi neslovenski vojaki prebežali k Rusom vsled gladu. Kako bedno mora biti življenje vojnih ujetnikov v Avstro-Ogrski, ni treba niti omenjati, ker je bilo že ponovno ugotovljeno. V naslednjem hočemo na kratko omeniti, kaj so priovedovali trije srbski častniki, ki so prišli letos s omiladi v Rusijo in stopili takoj v zbor jugoslovanskih prostovoljev.

V celo Avstro - Ogrski vlada strašno pomanjkanje življenjskih potrebsčin vsled česar je nastala v nekaterih krajih velika umrljivost ljudi vsled lakote, kakor na primer v Bosni in Hercegovini, v nekaterih čeških krajih, zlasti pa v zavzetih krajih Srbije in Rumunije. Oblasti so vse revirirale in izvršnje preiskave, da ne bi kdo skrival živeža, in to delajo celo že tudi pri neoženjenih častnikih. Pri reviziji so pustili prebivalstvu količino, od katere se ne more ne živeti, ne unreti, v katerem pa kjer se prebivalstvo že v mirnem času ni moglo prehranjevati pošiljajo in dajejo neverjetni minimum hrane. V Bosni, Hercegovini in Liki dajejo mesečno na osebo po osmeh kilogramov koruze. Krompir je povsod zmanjkal oz. v februarju.

Po žetvi lanskega leta, si je smel nabaviti v Sremu vsakdo, ki si je mogel, po 120 kilogramov žita na osebo za celo leto, plačal pa je po kilogram 42 vinarjev. Kedr si ni mogel nicesar nabaviti, dobiva žito ali moko od aprovizacije na izkaznice, toda zelo težko.

Meso je bilo draga ter se sploh ne more dobiti. Odredjene dni brez mesu in masti se ne sme rabiti niti domača mast in meso, niti istotako strogo pazijo in vsak prestopek kaznujejo. Mleka niti tako da so tudi za bolnice reducirati potrebo mleka na polovico. Perotnine je zelo malo, ker je piča zelo draga in je sploh ni.

Petrolej se prodaja gotove dni, ki so bili določeni; po raznih cehah: tako je veljal na primej v Sremu liter petrola pet kron, v Rumi dve kroni, v Krajevcu v

V časih sedanje draginje.

naj bi bil vsakdo pripravljen braniti se proti nevarnim boleznim, ki bi izpraznile družinsko blagajno. Potrebno je upoštevati izrek: "Pripravnost je najboljša varnost." Zabasanosti, glavobol, zguba okusa, vsestranska onemoglost; vse take neprilike naj vas opomnijo na pretečo nevarnost, da iščete bobro in zanesljivo zdravilo, ker takojšna pozornost na prebavni sestav bo preprečila morebitne zle posledice.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

je pravi lek, katerega potrebujete v takih slučajih. Izčisti notranje dele, odstrani nabrane ne-potrebne snovi iz drobja, v katerih se zaležejo razni bacili in se razvijejo v pošasti, pomaga prebavljati, da je slast do jedi in okrepa kri in želodec, da jima je potem mogoče nadaljevati boj do zmage zoper naval bolezni v večini slučajev. Pa tudi v slučajih prememb življenja, ali ruderjev in gozdarjev zoper nerede povzročene radi dela in podnebjja, itd., je znano to zdravilo, da prekosi vse druge take priprave. Je pripravljeno le iz grenkih zelišč, korenin, skorje, znanje zdravilne vsebine, ter iz pristnega, močnega in rudečega vina. Najnežnejši želodec ga sprejme in porabi v zadovoljnost. Cena \$1.00 v lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Neprekosljivo je v slučajih protina, nevralgije, otekline, otrplosti v vratu, itd.; je tudi osevajoče utrujenim mišicam po težkem delu in bolečim nogam po dolgi hoji. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

Trinerjevo zdravilo zoper kašeli

je najzanesljivejši lek zoper prehlad in kašelj, hričavost, bolečina v grlu, nadhujo, itd. Cena ista kot za liniment.

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

HIPRESS

ČEVLJI, ki

DEJANSKO PREŽIVIJO JEKLO!

"Hipress" beli gumijevi škorni preživi podplate z žreblji.

Ji in čevlji so narejeni iz najbolj nosite "Hipress" in ne boste trpežnega gumija -- iz rayno imeli več stroškov za poprave.

istega, ki je pridobil priznanje za Vprašajte svojega trgovca za Goodricheve obroče.

"Hipress" in glejte za "Rudečo

To je vzrok, da podplat Belega črto okrog vrha" -- znamenje, po

"Hipress" dejansko preživi jeklo, katerem se razlikuje "Hipress"

To je edino obuvalo na svetu, od vsakega drugega obuvala.

"HIPRESS" IZDELUJE SAMO

THE B. F. GOODRICH COMPANY

AKRON, OHIO.

38,000 TRGOVCEV.

Izdelovalci slavnoznanih Goodrichevih obročev.

Best in the Long Run.

EVERYTHING
IN RUBBER

Trmoglavnež.

Sondik: Oče Slamnik, vi ste dobili pravdo?

Slamnik: "Pa sekuriram, gospod sodnik!"

Sondik: "Zakaj hočete rekuri-

ati, oče, ko ste dobili pravdo? Ste li blazni?"

Slamnik: "Ne, nisem blazni, a pri višjem sodišču tudi zvezdo, je Slamnik jedenkrat v pravici!"

Preotročji.

"So li tudi pri vas vojaki na stanovanji?" — "Da milostivi gospod, celih šest jih je!" — "Seli vedejo spodobno?" — "O, prav pri-

dni so, samo nekajko preotročij

— "Preotročji? Kako mislite to-

mamka?" — "Ej no, kar vidijo, ho-

čejo imeti, in kar se jim ne da vzamejo sami. Drugače so pridui?"